

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Jany Kubenové a JUDr. Petra Polácha v právní věci žalobce **D. Z.** zastoupeného JUDr. Ondřejem Tošnerem, advokátem se sídlem Slavíkova 1568/23, Praha 2, proti žalovanému **Krajskému úřadu Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **S. P., s.r.o.**, se sídlem V. D. ..., P., zastoupené JUDr. Miloslavem Vlčkem, advokátem se sídlem Boženy Antonínové 9, Brno, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

- I. Rozhodnutím Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu Spzn. S-JMK 30354/2006/OÚPSŘ/Ni, č.j. JMK 30354/2006 ze dne 7.3.2006 **se z r u š u j e** pro vady řízení a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný má povinnost zaplatit žalobci na nákladech řízení 12.200,-Kč do 30-ti dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Ondřeje Tošnera, advokáta, se sídlem Praha 2, Slavíkova 1568/23.
- III. Osobě zúčastněné na řízení se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Ve včas podané žalobě se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného vydaného pod č.j. JMK 30354/2006 dne 7.3.2006 i rozhodnutí MěÚ P. vydané pod č.j. VÝST. 1002/2005 – Dv ze dne 30.12.2005. V odůvodnění žaloby uvedl, že 11.10.2005 žalobce D.Z.

s vlastní právní subjektivitou, dále jen „žalobce“) MěÚ P. podle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon“) podal žádost o zasílání informací o zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny. Žalobce tuto žádost věcně specifikoval na řízení týkající se staveb pro hospodářská zvířata. MěÚ P. následně na základě žádosti S. P., s.r.o., zahájil kolaudační řízení pro stavbu „Farma pro chov brojlerů – kolaudace 2 hal“ (haly č. 1 a 2) a toto v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona oznámil dopisem ze dne 14.11.2005 žalobci. Žalobce postupem dle § 70 odst. 3 zákona pak oznámil svoji účast ve správním řízení. Dne 30.11.2005 pak MěÚ P. vydal rozhodnutí o tom, že žalobce není účastníkem předmětného správního řízení. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání. Na jeho základě žalovaný rozhodnutím ze dne 6.2.2006 rozhodnutím MěÚ P. sice zrušil, ale potvrdil jeho názor, že žalobce nemá nárok na účast v kolaudačním řízení. Dne 30.12.2005 pak bylo ve věci vydáno kolaudační rozhodnutí, proti kterému podal žalobce dne 20.1.2006 odvolání. To žalovaný rozhodnutím ze dne 7.3.2006 zamítl. Právě posledně uvedené rozhodnutí žalovaného napadá žalobce touto žalobou a zároveň žádal i zrušení rozhodnutí MěÚ P. z 30.12.2005.

Žalobce ve smyslu § 65 odst. 2 s.r.s. tvrdí, že byl níže uvedeným postupem žalovaného zkrácen na právech, která mu přísluší, takovým způsobem, že to mělo za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobce je organizační jednotkou právnické osoby podle českého práva ve smyslu zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, na základě registrace Ministerstva vnitra ze dne 15.11.2005, č.j. VSP/1 – 2468/90 – R. Hlavním posláním žalobce podle stanov je ochrana přírody a krajiny a dále mj. ochrana životního prostředí. Územní příslušnost žalobce je v platném registračním listu z 15.8.2005 vymezena pro území celé ČR. Žalobce byl zkrácen na svých procesních právech především tím, že mu byla odňata možnost účastnit se v plném rozsahu správního řízení, v němž se rozhodovalo o vydání kolaudačního rozhodnutí podle § 76 a násl. zákona č. 50/1976 Sb. (dále jen „stavebního zákona“).

Včas podanou správní žalobou se žalobce domáhá přezkoumání rozhodnutí MěÚ P. i žalovaného, když tvrdí, že byl těmito správními akty zkrácen na svých právech, a to zejména z těchto důvodů:

Ust. § 70 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny umožňuje veřejnosti prostřednictvím jejich občanských sdružení podílet se přímo na ochraně přírody. Jednou z forem je i účast občanských sdružení ve správních řízeních, v nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody. Zákon č. 114/1992 Sb., je v tomto ohledu speciálním právním předpisem vůči správnímu řádu, resp. jeho § 14, který v odst. 2 takovou možnost výslovně připouští. Ust. § 70 odst. 2 a 3 zákona č. 114/1992 Sb., pak konkretizují podmínky, za kterých se občanské sdružení může správních řízení zúčastnit. Mezi jinými tato norma stanoví i posloupnost kroků vedoucích k účasti v řízení:

- a) Sdružení musí příslušný úřad požádat, aby bylo informováno o zahajovaných správních řízeních, která jsou předmětem jeho zájmu. Tuto podmínku žalobce splnil podáním žádosti přímo na MěÚ P. dne 11.10.2005, kterou v souladu s § 70 odst. 2 zákona věcně a místně specifikoval na správní řízení týkající se staveb pro hospodářská zvířata na území ve správní působnosti stavebního úřadu P.
- b) Správní orgán, který zaregistroval takovou žádost občanského sdružení, je povinen informovat jej o všech zahájených správních řízeních, v nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny, která spadají do okruhu zájmu vyjádřeného v žádosti sdružení. Zahájení předmětného řízení oznámil MěÚ P. žalobci dopisem ze dne 14.11.2005 (žalobci doručeným dne 18.11.2005).
- c) Sdružení, chce-li skutečně získat postavení účastníka řízení, o tom musí písemně informovat do 8 dnů správní orgán, který mu informaci o zahájeném řízení zaslal. Žalobce podal MěÚ P. oznámení o své účasti v řízení dne 21.11.2005, tedy v zákonné lhůtě.

Po provedení těchto procesních kroků se tedy žalobce stal účastníkem předmětného řízení.

MěÚ P. vydal dne 30.11.2005 rozhodnutí o tom, že žalobce není účastníkem kolaudačního řízení. Toto své rozhodnutí odůvodnil tím, že pro stanovení okruhu účastníků kolaudačního řízení se použije „na základě ust. § 140 stavebního zákona“ § 78 odst. 1 stavebního zákona, přičemž toto ustanovení občanská sdružení jako účastníky kolaudačních řízení neuvádí.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž argumentoval následovně:

Skutečnost, že § 78 odst. 1 stavebního zákona výslovně neobsahuje odkaz, podle kterého *„účastníkem řízení je dále ten, komu zvláštní zákon toto postavení přiznává“*, nijak nebrání účasti občanských sdružení v těchto řízeních. Podle § 90 odst. 4 zákona je zákon zvláštním předpisem ve vztahu mj. i ke stavebnímu zákonu, z čehož vyplývá, že ust. § 70 zákona se použije při určování okruhu účastníků všech řízení vedených podle stavebního zákona. Stavební úřad tak při zjišťování okruhu účastníků musí aplikovat jak ustanovení stavebního zákona týkající se daného řízení, tak zároveň i ust. § 70. V případě, že by tato ustanovení byla v rozporu, použije se přednostně ustanovení speciální. V případě § 78 stavebního zákona však ani uvedená ustanovení v rozporu nejsou – ust. § 78 stavebního zákona určuje některé účastníky řízení a ust. § 70 zákona č. 114/1992 Sb., jejich okruh rozšiřuje o občanská sdružení (při splnění zákonných podmínek). Stavební úřad se nejspíš domnívá, že z neexistence výslovného odkazu na zvláštní předpis vyplývá, že žádné takové

aplikovatelné speciální ustanovení neexistuje. Stavební úřad snad může být zmaten tím, že některá jiná ustanovení stavebního zákona obsahují takový výslovný odkaz – avšak pro aplikaci speciálního ustanovení není z podstaty struktury právního řádu nutná existence výslovných odkazů na všechna možná speciální ustanovení. Ze skutečnosti, že některé ustanovení obsahuje obecný odkaz na jiná možná vůči nim speciální ustanovení, nelze *a contrario* dovozovat, že takový odkaz musí být použit vždy.

Žalovaný pak rozhodnutím ze dne 6.2.2006 prvostupňové rozhodnutí zrušil, nikoliv však z důvodů namítaných žalobcem, ale proto, že dle názoru žalovaného nemělo být vůbec vydáno. Žalovaný argumentuje tím, že § 78 stavebního zákona má ve věci stanovení okruhu účastníků kolaudačního řízení přednost před § 14 správního řádu, uvádí, že v případě, kdy se účastenství řízení domáhá osoba, která dle jeho názoru toto postavení mít nemůže, nemá příslušný správní orgán vydávat rozhodnutí, ale vyrozumět jí o tom pouze neformálním sdělením.

Žalobce na tomto místě otázkou stavu stavebního zákona a správního řádu se nezabývá, neboť není dle jeho názoru pro danou věc přímo rozhodná. I v odvolání argumentoval žalobce pouze specialitou ust. § 70 vůči § 78 stavebního zákona, nikoliv vzájemným vztahem stavebního zákona a správního řádu, ať už má správní orgán v případě vyloučení neoprávněného účastníka kolaudačního řízení vydat rozhodnutí dle § 14 odst. 1 správního řádu či dle názoru žalovaného ho o této skutečnosti pouze vyrozumět neformálním sdělením, žalobce trvá na tom, že je na základě § 70 zákona plnoprávným účastníkem předmětného správního řízení. Dle názoru žalobce nemůže být o otázce speciality zákona č. 114/1992 Sb., vůči stavebnímu zákonu sporu, protože tuto specialitu přímo definuje § 90 odst. 4 zákona, když doslova říká: „*Zákon o ochraně přírody a krajiny a předpisy vydané k jeho provedení jsou zvláštními právními předpisy ve vztahu k předpisům o (...) územním plánování a stavebním řádu*“. I dle názoru žalovaného má v tomto případě tedy žalobce na účast v řízení nárok za předpokladu, že v řízení mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny. Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí z 6.2.2006 uvádí, že i kdyby bylo správné tvrzení žalobce, že zákon č. 114/1992 Sb., je speciálním právním předpisem vůči zákonu stavebnímu, je nezbytné vidět, že nutnou podmínkou možné účasti občanského sdružení je okolnost, že v řízení mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny.

Předmětné kolaudační řízení se týká stavby dvou hal pro chov celkem 120 tisíc kusů brojlerů. K dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny realizací této stavby dochází především v důsledku emisí amoniaku (72 tun ročně). Amoniak (čpavek) je fytotoxický plyn. Podle odborné literatury mají jeho zvýšené koncentrace významný negativní vliv na ekosystémy a planě rostoucí rostliny. V důsledku expozice touto látkou může dojít jak k dlouhodobým negativním účinkům (změna druhové skladby, ruderalizace), tak účinkům aktivním (úhyn citlivějších druhů rostlin i celých jejich populací). Všechny výše uvedené účinky lze mimo veškerou pochybnost považovat za vliv na přírodu a krajinu ve smyslu zákona (viz. § 2 odst. 1 zákona). Jen 300 m od kolaudované stavby se přitom nalézá přírodní park vyhlášený a chráněný podle § 12 zákona a ve vzdálenosti 1 km cenný významný krajinný prvek chráněný podle § 4 zákona. Jakkoliv provoz předmětné stavby v nehavarijním režimu patrně nepovede k úplné likvidaci těchto lokalit, jejich ovlivnění zejména dlouhodobou

expozicí imisí amoniaku je nasnadě. Provoz stavby však bude na přírodu a krajinu působit i jinak. Farma bude významným producentem trusu používaného jako hnojivo. Vzhledem k vysokým koncentracím fosforu způsobuje podle odborné literatury dlouhodobá aplikace tohoto hnojiva zvýšenou mineralizací půdy, ale zejména zvýšení obsahu živin a eutrofizaci vod (následkem splachů). Dlouhodobým sledováním vodních toků a ploch v okolí drůbežárny v Písku bylo zjištěno, že trvalé a výrazné zvýšení koncentrací fosforu v těchto vodách mělo za následek razantní změnu jejich druhové skladby a snížení biodiverzity. Pro případ, že by soud trpěl v tomto ohledu pochybností a s výše uvedenými všeobecně známými a snadno ověřitelnými tvrzeními žalobce se neztotožňuje, navrhuje žalobce provedení důkazu znaleckým posudkem, který by potvrdil či vyvrátil, zda mohou mít emise amoniaku z předmětného zařízení negativní vliv na přírodu ve smyslu zákona či nikoliv. Žalobce je zároveň přesvědčen, že o uvedeném vlivu stavby na přírodu a krajinu se nerozhoduje toliko v územním a stavebním, ale i kolaudačním řízení. Vychází přitom z úvahy, že ani sebelépe stanovené podmínky provozu stavby, které mají minimalizovat a kompenzovat její negativní účinky na přírodu, jsou zbytečné, pokud není jejich splnění ověřeno právě v kolaudačním řízení. Žalobce může z vlastní zkušenosti uvést několik příkladů, kdy právě díky jeho účasti v kolaudačním řízení staveb pro hospodářská zvířata (či řízení o povolení zkušebního provozu stavby) došlo k odstranění nedostatků, jejichž přetrvání by životní prostředí a přírodu vážně a trvale ovlivnilo. Konkrétně může dojít např. k situaci, kdyby stavba byla v rozporu s projektovou dokumentací provedena s mnohem vyšší kapacitou zařízení. To má zjevný a přímý vliv na množství emisí amoniaku i vliv stavby na krajinný ráz atd.

Dne 4.10.2004 mimoto vstoupila pro Českou republiku podle svého čl. 20 odst. 3 v platnost Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (dále jen Aarhuská úmluva) a byla vyhlášena sdělením Ministerstva zahraničních věcí pod č. 124/2004 Sb. m.s. Článek 6 Aarhuské úmluvy obsahuje závazky stran této úmluvy, týkající se zajištění „*účasti veřejnosti na rozhodování o specifických činnostech*“, a to ve vztahu k činnostem uvedeným v příloze I. této úmluvy. Podle odst. 15 písm. a) přílohy I. Aarhuské úmluvy jsou takovou specifickou činností i zařízení pro intenzivní chov drůbeže s kapacitou větší než 40 tisíc míst pro drůbež.

Proti rozhodnutí žalovaného, kterým ruší rozhodnutí MěÚ P. o tom, že žalobce není účastníkem předmětného správního řízení, pak žalobce nebrojí správní žalobou z toho důvodu, že na základě tohoto rozhodnutí žalovaného je žalobce dle jeho názoru *de facto* stále účastníkem řízení, jelikož o jeho neúčasti nikdo pravomocně nerozhodl (podle ust. § 14 odst. 1 správního řádu „*účastníkem řízení je i ten, kdo tvrdí, že může být rozhodnutím ve svých právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech přímo dotčen, a to až do doby, než se prokáže opak*“). Zároveň pak není možné napadnout správní žalobou rozhodnutí pouze kvůli obsahu jeho odůvodnění, a v tomto případě není výrok rozhodnutí ke škodě žalobce – konečné rozhodnutí žalovaného ve věci účastenství žalobce je tedy správní žalobou nepřezkoumatelné a žalobci tak nezbyvá, než brojit proti meritornímu rozhodnutí touto žalobou. Výklad ust. § 14 odst. 1 správního řádu v obdobné věci podal Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 19.12.2003, sp. zn. 28Ca 834/2002.

Mimo hlavní výše popsaný důvod žaloby, a to nároku žalobce na účast v předmětném kolaudačním řízení, trpí napadené rozhodnutí další zásadní vadou – žalovaný rozhodoval podle právního předpisu, který se na dané řízení nevztahuje. V souladu s ust. § 47 odst. 2 žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl ustanovení právního předpisu, podle kterého rozhodoval - „podle § 92 odst. 1 správního řádu“. Podle označení uvedeného dříve v téže větě má žalovaný pod pojmem „správní řád“ na mysli zákon č. 500/2004 Sb. Podle § 179 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., se však řízení, která nebyla pravomocně skončena před účinností tohoto zákona, dokončí podle dosavadních předpisů (tj. zákona č. 71/1967 Sb.). Žalobce sice nezná přesné datum zahájení správního řízení, v každém případě však bylo zahájeno před 1.lednem 2006, když dne 6.12.2005 se konalo ve věci místní šetření. Ust. § 184 zák. č. 500/2004 Sb., pak stanovuje nabytí účinnosti tohoto zákona na 1.ledna 2006.

Z výše uvedeného je zřejmé, že žalovaný měl o odvolání žalobce rozhodovat podle zákona č. 71/1967 Sb., a nikoliv podle zákona č. 500/2004 Sb., a z tohoto důvodu je tedy touto žalobou napadené rozhodnutí nezákonné. Kromě toho, že zásada zákonnosti patří mezi základní zásady správního řízení vyplývající v posledku z preambule Ústavy ČR, podle níž je ČR demokratickým právním státem, je mimoto povinnost vést správní řízení v souladu se zákonem výslovně definována jak v § 3 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., tak v § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb.

Jak uvedl žalobce již ve svém odvolání, další nezákonností (mimo zkrácení žalobce na účasti v řízení) trpí i prvostupňové rozhodnutí ve věci (resp. řízení, z něž toto rozhodnutí vychází). MěÚ P. totiž porušil § 80 odst. 2 stavebního zákona, když žalovaný nepoučil žalobce o tom, že námitky a stanoviska mohou účastníci uplatnit nejpozději při ústním jednání, jinak k nim nebude přihlédnuto.

Pokud jde o přezkoumávané rozhodnutí, jedná se o rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu vydaného pod č.j. JMK 30354/2006 dne 7.3.2006, v němž je vedeno, že MěÚ P., stavební úřad (dále jen stavební úřad nebo SÚ P.) rozhodnutím ze dne 30.12.2005 č.j. výst. 1002/2005 – DV vydal obchodní firmě S. P., s.r.o. se sídlem V.D., ..., kolaudační rozhodnutí ke stavbě „Farma pro chov brojlerů – hala č. 1 a 2“ na pozemcích p.č. 1232 a dalších v k.ú. M.

O odvolání, které proti uvedenému rozhodnutí stavebního úřadu podalo občanské sdružení D. Z. – Centrum pro podporu občanů, Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu rozhodl takto:

Podle § 92 odst. 1 správního řádu odvolání jako nepřípustné zamítá.

V odůvodnění pak uvedeno, že nepřípustné odvolání je m.j. podání, kterým se požaduje přezkoumání rozhodnutí v odvolacím řízení, ačkoliv osoba, která toto podání

učinila, nebyla účastníkem správního řízení, v němž bylo napadené rozhodnutí vydáno. Podstatné je, zda taková osoba účastníkem řízení byla či nebyla *de iure*, nikoliv zda s ní bylo jako s účastníkem řízení jednáno. Podle § 92 odst. 1 správního řádu nepřipustné (nebo opožděné) odvolání odvolací orgán zamítne.

K tomu KrÚ dodává: Ust. § 140 stavebního zákona – cit.: „není-li výslovně stanoveno jinak, vztahují se na řízení podle tohoto zákona obecné předpisy o správním řízení“ – vyjadřuje princip prvořadosti stavebního zákona jako předpisu speciálního vůči správnímu řádu jako předpisu obecnému. V praxi to znamená, že podle správního řádu se v řízeních vedených podle stavebního zákona postupuje jenom u těch úkonů, které ve stavebním zákoně nejsou procesně upraveny. Odchylně od správního řádu upravuje stavební zákon mimo jiné také okruh účastníků některých řízení; kolaudační řízení mezi ně náleží. Ze vztahu obecného a zvláštního vyplývá, že zvláštní právní úprava má přednost před úpravou obecnou. Podle § 78 stavebního zákona účastníkem kolaudačního řízení je *stavebník, dále vlastník stavby, uživatel (provozovatel), je-li v době zahájení řízení znám*. Poslední novelou stavebního zákona se okruh účastníků kolaudačního řízení rozšířil *o vlastníka pozemku, na kterém je kolaudovaná stavba umístěna*, pokud jeho vlastnické právo může být kolaudačním rozhodnutím *přímo dotčeno*. Shora uvedený výčet je úplný. Lze dodat, že účastenství jakéhokoliv občanského sdružení v kolaudačním řízení o stavbách by přicházelo v úvahu výhradně tehdy, pokud by bylo v právním postavení stavebníka, vlastníka stavby, provozovatele či vlastníka pozemku ve smyslu výše uvedeném. Řízení kolaudační (jehož základním smyslem je osvědčení, že umístěná a povolená stavba je dokončena podle ověřené dokumentace a je schopna řádného a bezpečného užívání k účelu, ke kterému byla povolena) není správním řízením, ve kterém by mohli být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb. Ze shora uvedeného vyplývá, že odvolatel nebyl, ani *de iure* nemohl být účastníkem předmětného kolaudačního řízení, právo podat řádné odvolání mu tedy nepřislušelo. Odvolacímu orgánu nezbylo než rozhodnout tak, jak je ve výroku tohoto rozhodnutí uvedeno.

Žalobce založil pak do spisu stanovы občanského sdružení D. Z. dne 15.10.2005. S čl. III. uvedených stanov vyplývá, že hlavním cílem a posláním sdružení je ochrana přírody a krajiny, dalšími jsou zejména:

Ochrana životního prostředí, podpora veřejnosti v jejím zapojování do ochrany životního prostředí a do veřejného života,

ekologická výchova, osvěta a vzdělávání,

ochrana práv spotřebitelů,

propagace alternativních, kulturních a uměleckých aktivit.

Dále v tomto článku uvedeno, že Sdružení chrání přírodu a životní prostředí člověka a posiluje pouto mezi lidmi a krajinou. Sdružení se soustřeďuje zejména na práci v regionech, přitom podporuje ty, kdo chtějí hájit své životní prostředí. Důraz klade především na řešení příčin, nikoliv jen následku. Pro členy sdružení je podstatná nezávislost a názorová pestrost.

Z čl. IV. – Formy činnosti sdružení, pod písm. a) se uvádí účast ve správních řízeních týkajících se ochrany přírody a krajiny a životního prostředí.

Krajský soud v Brně usnesením č.j. 30Ca 87/2006 – 12 ze dne 25.5.2006 rozhodl tak, že žalobu proti rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu ze dne 7.3.2006, č.j. JMK 30354/2006, odmítl.

V odůvodnění krajský soud uvedl, že nejprve zkoumal, zda jsou dány veškeré podmínky řízení a dospěl k závěru, že tomu tak není. Uvedl, že okruh účastníků kolaudačního řízení je definován v ust. § 78 odst. 1 stavebního zákona (aplikace ust. § 78 odst. 2 stavebního zákona v dané věci nepřichází v úvahu s ohledem na skutkové okolnosti). Tato definice je taxativní a je speciální úpravou ve vztahu k úpravě účastenství uvedené v ust. § 14 odst. 1 správního řádu. Otázku účastenství ekologického občanského sdružení v kolaudačním řízení již řešil Nejvyšší správní soud, a to v rozsudku ze dne 9.12.2003, č.j. 7As 29/2003 – 78, v němž mimo jiné uvedeno, že procesní postup podle stavebního zákona, který k povolení k trvalému užívání vede, zákon nazývá kolaudačním řízením (§ 76 až 77 stavebního zákona). Stavební zákon pak v § 78 odst. 1 definuje okruh účastníků kolaudačního řízení, kterými jsou **a) stavebník, b) vlastník stavby, c) uživatel (provozovatel),** je-li v době zahájení řízení znám, **d) vlastník pozemku,** na kterém je kolaudovaná stavba umístěna, pokud jeho vlastnické právo může být kolaudačním rozhodnutím přímo dotčeno (speciální rozšířený okruh účastníků podle § 78 odst. 2 stavebního zákona není v projednávaném případě zjevně dán, a proto není důvodu se tímto ustanovením podrobně zabývat). Není pochyb o tom, že definice podle § 78 odst. 1 stavebního zákona je definicí taxativní, tedy uzavřenou, tedy jinou osobu, než která bude odpovídat rozsahu této definice, jako účastníka kolaudačního řízení, nepřipouští. Definice okruhu účastníků uvedená v § 78 odst. 1 stavebního zákona je nepochybně speciální úpravou ve vztahu k úpravě účastenství uvedené v § 14 odst. 1 správního řádu. Toto ostatně vyslovil již Ústavní soud v odůvodnění svého nálezu ve věci sp. zn. Pl. ÚS II./99, zveřejněného pod č. 95/2000 Sb.

Pokud by tedy měl být účastníkem kolaudačního řízení ještě někdo jiný než subjekty uvedené v § 78 odst. 1 stavebního zákona, muselo by tak stanovit ustanovení zákona, které by bylo ve vztahu k tomuto paragrafu usnesením speciálním. Na první pohled by se takovým ustanovením mohl jevit § 70 odst. 3 zákona na ochranu přírody a krajiny ve spojení s odst. 2 téhož paragrafu, podle něhož občanské sdružení nebo jeho organizační jednotka, jehož hlavním posláním podle statutu je ochrana přírody a krajiny, pokud má právní subjektivitu (dále jen „ekologická, občanská sdružení“), je oprávněno účastnit se správního řízení, při němž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle zákona na ochranu přírody, pokud oznámí svou účast písemně do 8 dnů od zahájení řízení orgánu státní správy, který řízení zahájil; v tomto případě má postavení účastníka řízení (§ 14 spr. ř.). Již Vrchní

soud v Praze v rozhodnutí ze dne 20.5.2002, ve věci sp. zn. 5A 175/2000 uvedl, že zákon na ochranu přírody a krajiny je sice zvláštním zákonem, který při splnění podmínek jeho § 70 přiznává postavení účastníka řízení občanským sdružením ve smyslu obecné definice účastníka řízení dle § 14 odst. 2 správního řádu, toto postavení jim však podle uvedeného rozhodnutí přísluší (za podmínek § 70 zákona na ochranu přírody a krajiny) toliko v těch správních řízeních, kde není okruh účastníků zvláštním předpisem stanoven vůbec (§ 14 odst. 1 správního řádu) anebo je vymezen speciálně oproti § 14 odst. 1 správního řádu. Toto postavení jim však nepřísluší v řízení, kde zvláštní zákon určuje výslovně, kdo je jediným účastníkem řízení, a – a contrario – tak vylučuje kohokoli jiného, aby takové postavení měl. Ust. § 78 odst. 1 stavebního zákona je (podobně jako to v citovaném judikátu Vrchního soudu v Praze byl § 14 odst. 1 atomového zákona) takovýmto ustanovením zvláštního zákona. Jak bylo výše zmíněno, podle jeho dikce není pochyb, že výčet účastníků kolaudačního řízení je zde taxativní. Smyslem a účelem zvláštního ustanovení o okruhu účastníků je stanovit tento okruh relativně restriktivně, rozhodně restriktivněji, než jak to činí ust. § 59 odst. 1 stavebního zákona ve vztahu k účastníkům řízení stavebního. V tomto smyslu je § 78 odst. 1 stavebního zákona obdobou § 14 odst. 1 atomového zákona, třebaže na rozdíl od věty druhé tohoto ustanovení atomového zákona výslovně neříká, že takto definovaní účastníci jsou „jedinými“ účastníky kolaudačního řízení.

Odlišné znění § 59 odst. 1 a § 78 odst. 1 stavebního zákona, včetně toho, že v § 78 odst. 1 chybí poznámka pod čarou (jakkoli sama o sobě nemá normativní povahu) odkazující na zákon o ochraně přírody a krajiny, podle něhož se (konkrétně podle jeho § 70) zakládá účastenství ekologických občanských sdružení, je dalším argumentem pro přijetí výkladu, že tato občanská sdružení účastníky kolaudačního řízení nejsou. Pokud by totiž zákonodárce chtěl, aby ekologická občanská sdružení účastníky kolaudačních řízení mohla být, zhojil by jistě dikci ust. § 78 stavebního zákona obdobnou, jako použil v jeho § 59 odst. 1. Zvolil-li však oproti tomu dikce různé, je třeba mít za to, že tím také zamýšlel dosáhnout různých účinků právních úprav.

Podle ust. § 65 odst. 2 s.ř.s. může podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu i účastník řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle ust. § 65 odst. 1 s.ř.s., tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která mu příslušejí, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí. Žalobu podle ust. § 65 odst. 2 s.ř.s. je tak oprávněn podat i ten, s nímž správní orgán nejednal jako s účastníkem, ačkoliv podle zákona účastníkem v daném správním řízení byl, a měl tak práva a povinnosti účastníka správního řízení, pokud tvrdí, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která mu příslušejí, takovým způsobem, že to mohlo být za následek nezákonné rozhodnutí. Skutečnost, zda někdo byl účastníkem správního řízení je třeba posuzovat materiálně a nikoliv podle tohoto, s kým ve skutečnosti správní orgán jednal (č. 162/2004 Sb. NSS).

Ze shora uvedeného vyplývá, že žalobu podala osoba k tomu zjevně neoprávněná (§ 46 odst. 1 písm. c) s.ř.s., a proto krajský soud rozhodl o odmítnutí žaloby. Žalobce proto není aktivně legitimován v podání žaloby na základě ust. § 65 odst. 2 s.ř.s., resp. odst. 1 s.ř.s. Obdobný názor, pokud jde o odmítnutí žaloby, pro její podání osobou k tomu

zjevně neoprávněnou zaujal NSS v rozsudku zveřejněném pod č. 806/2006 Sb., rozhodnutí NSS (Sbírka č. 4/2006, str. 286).

S tímto rozhodnutím žalobce nesouhlasil, podal proti němu kasační stížnost, v níž zejména uvedl:

Dle žalobce není pravdivý závěr soudu, o který opřel své usnesení, že stavební zákon (§ 78) je vůči zákonu č. 114/1992 Sb., zvláštním právním předpisem, nýbrž vztah těchto dvou zákonů je přesně opačný. Tento vztah je výslovně stanoven v § 90 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., a podle zásady *lex specialis derogat generali* má tedy zákon č. 114/1992 Sb., včetně ustanovení umožňující účast občanských sdružení ve správních řízeních, v níž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny, nutně přednost před § 78 stavebního zákona. Na význam ust. § 90 zákona č. 114/1992 Sb., v dané věci upozornil žalobce již v žalobě, nicméně soud se s tímto argumentem ve svém rozhodnutí nijak nevypořádal. Z tohoto důvodu navrhoval stěžovatel zrušení napadeného rozhodnutí soudu také pro nepřezkoumatelnost.

Jako další stížnostní důvod stěžovatel uvedl, že odmítnutí žaloby provedl soud v řízení na prvním stupni v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Dne 4.10.2004 vstoupila pro Českou republiku v platnost Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (Aarhuská úmluva, vyhlášena sdělením ministerstva zahraničních věcí pod č. 124/2004 Sb. m. s., na níž též stěžovatel zakládá svoji aktivní legitimaci k podání správní žaloby, a to následovně:

Podle článku 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy mají smluvní strany (včetně České republiky) povinnost zajistit, aby osoby z řad dotčené veřejnosti mající dostatečný důvod, mohly dosáhnout toho, že soud nebo jiný nezávislý a nestranný orgán zřízený zákonem přezkoumá po stránce hmotné i procesní zákonnost jakýchkoliv rozhodnutí, aktů nebo nečinnosti podle ust. čl. 6.

K některým pojmům v předchozím odstavci uvedl stěžovatel následující: Dotčenou veřejností se podle čl. 2 odst. 5 Aarhutské úmluvy má na mysli veřejnost, která má určitý zájem na enviromentálním rozhodování, přičemž pro účely této definice se u nevládních organizací podporujících ochranu životního prostředí a splňujících požadavky vnitrostátních právních předpisů předpokládá, že mají na enviromentálním rozhodování zájem. Stěžovatel je přitom organizační jednotkou řádně registrovaného občanského sdružení v souladu s platným právem. K účelu rozhodnutí o tom, co je dostatečným důvodem podle čl. 9 odst. 2 písm. a) Aarhuské úmluvy, pak čl. 9 odst. 2 Aarhutské úmluvy uvádí, že důvod jakékoliv nestátní neziskové organizace splňující požadavky čl. 2 odst. 5 je pokládán za dostatečný. Čl. 6 Aarhuské úmluvy pak obsahuje závazky stran této úmluvy, týkající se zajištění „*účasti veřejnosti na rozhodování o specifických činnostech*“, a to ve vztahu k činnostem, uvedeným v příloze I. této úmluvy. Podle odst. 15 písm. a) přílohy I. Aarhuské úmluvy jsou takovou specifickou činností i zařízení pro intenzivní chov drůbeže s kapacitou více než 40 tis. míst pro

drůbež. Zařízení splňující toto kritérium přitom bylo předmětem rozhodnutí napadeného žalobou.

Stěžovatel uvedl, že aktivní legitimace na základě výše uvedené úmluvy je potom nezávislá na účasti žalobce ve správním řízení, a tedy skutečnost, zda jím stěžovatel byl či nikoli, je pro aktivní legitimaci k podání žaloby z tohoto důvodu nerozhodná. Uvedl také, že na význam Aarhuské úmluvy v dané věci upozornil již v žalobě, nicméně soud se s tímto argumentem ve svém rozhodnutí opět nijak nevypořádal. I z tohoto důvodu navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí soudu též pro nepřezkoumatelnost.

Dále pak uvedl, že v popisu věci na začátku odůvodnění uvádí Krajský soud v Brně, že *„rozhodnutím bylo jako nepřípustné zamítnuto odvolání žalobce podle ust. § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, přičemž nechává zcela bez povšimnutí skutečnost, že správní orgán rozhodoval podle zákona, který k danému řízení vůbec nepřísluší. Kolaudační řízení bylo totiž zahájeno před 1.lednem 2006, přičemž podle § 179 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., se řízení, která nebyla pravomocně skončena účinností tohoto zákona, dokončí podle dosavadních předpisů (tj. dle zákona č. 71/1967 Sb.), ust. § 184 zák. č. 500/2004 Sb., pak stanovuje nabytí účinnosti tohoto zákona na 1.ledna 2006. Vzhledem k tomu tedy stěžovatel navrhuje zrušení rozhodnutí žalovaného též pro zmatečnost.*

Domáhal se tedy toho, aby NSS usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25.5.2006 zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

NSS rozsudkem ze dne 26.11.2007, č.j. 7As 62/2006 – 41 usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25.5.2006 zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud v odůvodnění rozsudku mimo jiné uvedl, že považuje za nezbytné zdůraznit, že odmítl-li krajský soud žalobu a nezabýval-li se jí věcně, přezkoumává NSS v kasačním řízení jen to, zda krajský soud správně posoudil nesplnění procesních podmínek, a to podle ust. § 103 odst. 1 písm. e) s.ř.s., ale nikoliv ji z dalších důvodů uvedených stěžovatelem v kasační stížnosti, jak bylo již NSS judikováno v rozsudku ze dne 5.1.2006, č.j. 2As 45/2005 – 65. Rovněž v souvislosti s citovaným usnesením vyslovil NSS názor, že je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. e) s.ř.s. spočívající v nezákonnosti rozhodnutí a odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu a dále vada řízení spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem (rozs. ze dne 21.4.2005, č.j. 3Azs 33/2004 – 98).

V daném případě podal stěžovatel odvolání proti kolaudačnímu rozhodnutí vydanému MěÚ P. dne 30.12.2005, č.j. výst. 1002/2005 – DV a krajský úřad toto odvolání zamítl jako nepřípustné s odůvodněním, že stěžovatel nebyl a ani de iure nemohl být účastníkem předmětného kolaudačního řízení, a právo podat řádné odvolání mu tedy nepřislušelo. Krajský soud v dané věci učinil závěr, že stěžovatel nemá žalobní legitimaci

dle ust. § 65 odst. 2, resp. odst. 1 s.ř.s. Tento jeho závěr je však nepřezkoumatelný jak také důvodně namítal stěžovatel v kasační stížnosti. Toto v podstatě lakonické konstatování krajského soudu totiž není nijak odůvodněno, protože jím citovaný rozsudek NSS ze dne 9.12.2004 č.j. 7As 29/2003 – 78, řešil okruh účastníků kolaudačního řízení v rámci meritorního přezkoumání napadeného správního rozhodnutí a nikoliv ve vztahu k žalobní legitimaci. Navíc krajský soud vůbec nerefletoval skutečnost, že ust. § 65 odst. 1 s.ř.s. vymezuje jiný okruh subjektů, jímž svědčí aktivní žalobní legitimace, než jak je vymezena v odst. 2 cit. ustanovení. Podle ust. § 65 odst. 1 s.ř.s. musí být žalobce osobou, které se rozhodnutí přímo dotýká, tzn. že jeho práva byla správním rozhodnutím založena, změněna apod., zatímco podle odst. 2 cit. ust. svědčí žalobní legitimace i tzv. zájemníkovi, který je pouze dotčen právem chráněných zájmech (nepřímo). Krajský soud sice tvrdí, že zkoumal podmínky řízení, ale v podstatě se zabýval otázkou účastenství ve správním řízení a poté učinil závěr o neexistenci žalobcovy aktivní legitimace k podání žaloby, přičemž zcela ponechal bez povšimnutí, že je zde napadené rozhodnutí krajského úřadu o odvolání stěžovatele. Napadené usnesení tak zcela postrádá jakoukoliv argumentaci, z níž by bylo zřejmé posouzení věci krajským soudem po právní stránce. Odvolal-li se krajský soud v odůvodnění usnesení na obdobný názor, pokud jde o odmítnutí žaloby pro její podání osobou k tomu zjevně neoprávněnou, který zaujal NSS v rozsudku č.j. 2As 1/2005 – 62, je nutno k tomu uvést, že v této věci byl posuzován jiný skutkový stav, protože žalobkyně nevyčerpala řádné opravné prostředky proti vydání kolaudačního rozhodnutí. Zcela bez povšimnutí však krajský soud ponechal rozsudek NSS ze dne 27.9.2005 č.j. 4As 50/2004 – 59 (publikovaný ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 1043/2007), v němž je vysloveno, že „odmítnutí návrhu proto, že byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou (§ 46 odst. 1 písm. c) s.ř.s.), lze vyhradit pouze případům nedostatku procesní legitimace a jen zcela zjevným nedostatkům legitimace hmotné, zjiitelným bez pochyb okamžitě, zpravidla již z návrhu samotného. Pokud tomu tak není, musí soud návrh věcně projednat; vyjde-li v této fázi nedostatek aktivní legitimace najevo, rozhodne o věci rozsudkem. Neučiní-li tak, postupuje v rozporu s čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a zatěžuje řízení jinou vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (§ 103 odst. 1 písm. d) a § 109 odst. 3 věta za středníkem s.ř.s.)“. Z výše uvedených důvodů NSS usnesení krajského soudu zrušil.

Krajský soud v Brně poté rozsudkem č.j. 30Ca 23/2008 – 63 ze dne 25.8.2008 rozhodl tak, že žalobu proti rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 7.3.2006, zamítl.

Uvedl, že přezkoumal v intencích žaloby napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, neboť žalobce, jak vyplývá z níže uvedeného, ve věci aktivně hmotně legitimován není. Nebyl účastníkem kolaudačního řízení a proto je napadené rozhodnutí zákonné. Znovu uvedl, že okruh účastníků kolaudačního řízení je definován v ust. § 78 odst. 1 stavebního zákona, citoval z rozsudku NSS č.j. 7As 29/2003 – 78 ze dne 9.12.2004 a uvedl, že pokud by měl být účastníkem kolaudačního řízení ještě někdo jiný než subjekty uvedené v § 78 odst. 1 stavebního zákona, muselo by tak stanovit ust. zákona, které by bylo ve vztahu k tomuto § ustanovením speciálním. Na první pohled by se takovým ustanovením mohl jevit § 70 odst. 3 zákona na ochranu přírody a krajiny ve spojení s odst. 2 téhož §, a podle něhož občanské sdružení nebo jeho organizační jednotka, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny,

pokud má právní subjektivitu (dále jen „ekologická občanská sdružení“), je oprávněno účastnice správního řízení, při němž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle zákona na ochranu přírody, pokud oznámí svou účast písemně do 8 dnů od zahájení řízení orgánu státní správy, které řízení zahájil. V tomto případě má postavení účastníka řízení (§ 14 správního řádu). Poukázal na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 20.5.2002 ve věci sp. zn. 5A 175/2000. Uvedl pak, že počet účastníků kolaudačního řízení stanovený v § 78 odst. 1 stavebního zákona je taxativní. Smyslem a účelem zvláštního ustanovení o okruhu účastníků je stanovit tento okruh relativně restriktivně, rozhodně restriktivněji, než jak to činí ust. § 59 odst. 1 stavebního zákona ve vztahu k účastníkům stavebního řízení. Odlišné znění § 59 odst. 1 a § 78 odst. 1 stavebního zákona, včetně toho, že v § 78 odst. 1 chybí poznámka pod čarou odkazující na zákon na ochranu přírody a krajiny, podle něhož se (konkrétně podle jeho § 70 odst.) zakládá účastenství ekologických občanských sdružení, je dalším argumentem pro přijetí výkladu, že tato občanská sdružení účastníky kolaudačního řízení nejsou. Pokud by totiž zákonodárce chtěl, aby ekologická občanská sdružení účastníky kolaudačního řízení mohla být, zvolil by jistě dikci ust. § 78 odst. 1 stavebního zákona obdobnou, jakou použil v jeho § 59 odst. 1. Zvolil-li však oproti tomu dikce různé, je třeba mít za to, že tím také zamýšlel dosáhnout různých účinků právních úprav. Z výše uvedených důvodů soud tedy žalobu zamítl.

Žalobce opětovně podal proti rozhodnutí kasační stížnost, v níž uváděl stejné skutečnosti jako v kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Brně, jímž byla žaloba odmítnuta.

Nejvyšší správní soud rozsudkem č.j. 7As 7/2009 – 88 ze dne 30.7.2009 rozhodl tak, že rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 25.8.2008, č.j. 30Ca 23/2008 – 63 zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V odůvodnění uvedeno, že NSS se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Tuto vadu spatřoval stěžovatel v tom, že se krajský soud nevypořádal se žalobními body, ve kterých stěžovatel poukazoval na ust. § 90 zákona o ochraně přírody a krajiny a na význam Aarhuské úmluvy pro posuzovanou věc a dále v tom, že nechal zcela bez povšimnutí, že správní orgán chybně rozhodoval podle zákona č. 500/2004 Sb. Z judikatury NSS vyplývá, že opomene-li krajský soud o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přezkoumat jednu ze žalobních námitek, je rozsudek, jímž žalobu zamítl, nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s. Jelikož v daném případě výše uvedené námitky žaloba skutečně obsahovala a krajský soud ji zcela ignoroval, je tato stížní námitka důvodná, neboť napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. NSS poukázal na ust. § 157 odst. 2 věta druhá o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s., které stanoví, že soud dbá o to, aby odůvodnění rozsudku bylo přesvědčivé. Za takové nelze rozhodně považovat odůvodnění, ve kterém se krajský soud vůbec nezabýval většinou žalobních námitek a de-facto, pouze s jiným výrokem, použil obsahově zcela shodné odůvodnění jako v předchozím usnesení, jímž žalobu odmítl. Vzhledem k nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku se již NSS nemohl zabývat námitkami, ve kterých stěžovatel namítá nesprávné právní posouzení krajským soudem, neboť by to bylo předčasné, když předpokladem věcného přezkumu je přezkoumatelné rozhodnutí krajského soudu.

V souvislosti s námitkou týkající se Aarhuské úmluvy upozornil NSS, že Nejvyšší soud Slovenské republiky se zabýval otázkou výkladu čl. 9 odst. 3 Aarhuské úmluvy ve věci sp. zn. 5Sžp 41/2009 s usnesením ze dne 22.6.2009 položil Evropskému soudnímu dvoru podle čl. 234 Smlouvy o založení Evropského společenství mimo jiné předběžné otázky, zda je možné čl. 9 Aarhuské úmluvy, a to zvláště jeho odstavci 3, 1) s přihlédnutím k hlavnímu cíli sledovanému touto mezinárodní smlouvou, tzn. že narušuje klasickou koncepci aktivní legitimace tím, že přiznává postavení účastníka řízení i veřejnosti, resp. dotčené veřejnosti, přiznat bezprostřední účinek (self – executing efekt) mezinárodní smlouvy za situace, kdy Evropská unie poté, co dne 17.2.2005 přistoupila k této mezinárodní smlouvě, nevydala do dnešního dne komunitární předpis provádějící uvedenou smlouvu v rámci komunitárního práva? a 2) poté, co se stal součástí komunitárního práva, přiznat účinek přímé aplikovatelnosti nebo přímý účinek komunitárního práva ve smyslu ustálené judikatury Evropského soudního dvora?

Z výše uvedených důvodů NSS podle ust. § 110 odst. 1 s.ř.s. napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, ve kterém krajský soud v souladu s dispoziční zásadou přezkoumá napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.).

Dle § 110 odst. 3 s.ř.s. je krajský soud názorem vysloveným v tomto rozsudku vázán.

Krajský soud v Brně usnesením č.j. 30Ca 23/2008 – 114 ze dne 9.9.2010 řízení přerušil do doby skončení řízení před Soudním dvorem EU o předběžné otázce podané Nejvyšším soudem Slovenské republiky ze dne 3.7.2009, sp. zn. C-240/09. V odůvodnění uvedl, že vyřešení otázky, která je předmětem řízení před soudním dvorem EU pod sp. zn. C-240/09, je důležité i pro řízení vedené před Krajským soudem v Brně pod sp. zn. 30Ca 37/2008. Uvedl, že krajský soud sám nepodá žádost o rozhodnutí o předběžné otázce k soudnímu dvoru Evropské unie, neboť sporná otázka bude zodpovězena soudním dvorem Evropské unie v rozhodnutí o předběžné otázce podané Nejvyšším soudem Slovenské republiky ze dne 3.7.2009, sp. zn. C-240/09; další žádost o rozhodnutí o předběžné otázce by byla proto nadbytečná.

Nejvyšší soud Slovenské republiky, ve věci C-240/09 (žalobce Lesoochranské zoskupenie VLK proti Ministerstvu životního prostředí Slovenské republiky) požádal Soudní dvůr Evropské unie o zodpovězení předběžné otázky, jež se týká účinků čl. 9 odst. 3 Úmluvy OSN/LEHK o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (dále jen „Aarhuská úmluva“) (2); a zejména pak toho, zda má tento článek přímý účinek nebo má být vykládán tak, že má přímý účinek v rámci právního řádu členského státu.

Článek 9 je „*Přístup k právní ochraně*“. Jeho relevantní ustanovení zní:

„2. Každá strana v rámci své vnitrostátní právní úpravy zajistí, aby osoby z řad dotčené veřejnosti

- a) mající dostatečný zájem, nebo*
- b) u nichž trvá porušování práva v případech, kdy to procesní právní předpis strany požaduje jako předběžnou podmínku,*

Mohly dosáhnout toho, že soud nebo jiný nezávislý a nestranný orgán zřízený zákonem přezkoumá po stránce hmotné i procesní zákonnost jakýchkoliv rozhodnutí, aktů nebo nečinnosti podle ust. čl. 6 a v případech, kdy je tak stanoveno vnitrostátním práve a aniž je tím dotčen odst. 3 čl. 9, i dalších relevantních ustanovení této úmluvy.

Co představuje dostatečný zájem a porušování práva, bude určeno v souladu s požadavky vnitrostátního práva a v souladu s cílem poskytnout dotčené veřejnosti široký přístup k právní ochraně v rozsahu působnosti této úmluvy. K tomuto účelu je zájem jakékoli nestátní neziskové organizace splňující požadavky čl. 2 odst. 5 pokládán za dostatečný pro účely písmene a). U těchto organizací se bude pro účely písmene b) předpokládat, že mají práva, která mohou být porušována.

Ustanovení tohoto odstavce 2 nevylučují možnost předběžného přezkoumání správním orgánem a neovlivní požadavek, aby byly vyčerpány postupy správního přezkoumávání před předáním věci k soudnímu přezkoumání tam, kde to vnitrostátní právo vyžaduje.

3.Navíc – aniž by tím bylo dotčeno přezkoumávání zmíněné výše v odst. 1 a 2 – každá strana zajistí, aby osoby z řad veřejnosti splňující kritéria, pokud jsou nějaká stanovena ve vnitrostátním právu, měly přístup ke správním nebo soudním řízením, aby mohly vznášet námitky proti jednání, aktům nebo nečinnosti ze strany soukromých osob nebo orgánů veřejné správy, jež jsou v rozporu s ustanoveními jejího vnitrostátního práva týkající se životního prostředí.

Skutkové okolnosti uvedené věci jsou popsány tak, že žalobce před vnitrostátním soudem, (Lesoochranské zoskupenie Vlk (dále jen „LZ“), je občanským sdružením zabývajícím se ochranou životního prostředí. LZ požadovalo po žalovaném - Ministerstvo životního prostředí Slovenské republiky (dále jen „ministerstvo“, aby je informovalo o zahájení jakéhokoli správního rozhodovacího řízení, ve kterém by mohla být potenciálně dotčena ochrana přírody a životního prostředí nebo které se týká udělování výjimek z ochrany určitých druhů nebo území. Počátkem roku 2008 bylo LZ informováno o několika probíhajících správních řízeních vedených na návrh zejména různých mysliveckých sdružení. Dne 21.4.2008 vydalo ministerstvo rozhodnutí, kterým vyhovělo žádosti mysliveckého sdružení o povolení výjimky z podmínek ochrany medvěda hnědého. V průběhu tohoto řízení i v následných řízeních LZ oznámilo ministerstvu, že si přeje zúčastnit se tohoto řízení a domáhal se přiznání postavení účastníka správního řízení na základě ust. § 14 správního

řádu. LZ konkrétně tvrdilo, že v dotčeném řízení jsou přímo dotčena jeho práva a právem chráněné zájmy vyplývající z Aarhuské úmluvy. LZ mělo rovněž za to, že tato úmluva má přímý účinek. Ve svém rozhodnutí ze dne 26.6.2008 (dále jen „napadené rozhodnutí“) ministerstvo potvrdilo své rozhodnutí ze dne 21.4.2008. Dále uvedlo, že LZ nemá postavení účastníka řízení. LZ tedy nemohlo podat rozklad proti rozhodnutí ze dne 21.4.2008. Kromě toho mělo ministerstvo za to, že Aarhuská úmluva je mezinárodní smlouvou, která k tomu, aby mohla být účinná, musí být recipována ve vnitrostátním právu. Podle jeho názoru je adresátem čl. 9 odst. 2 a 3 Aarhuské úmluvy Slovenská republika. Tato ustanovení neobsahují jednoznačně koncipované základní právo ani svobodu, které by mohly orgány veřejné správy přímo použít ve smyslu teorie „self executing“ používané v mezinárodním právu veřejném. LZ podalo proti napadenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Bratislavě. Tento soud přezkoumal napadené rozhodnutí a také správní řízení, které mu předcházelo a žalobu podanou LZ zamítl. Konstatoval, že logický ani gramatický výklad čl. 9 odst. 2 a 3 nepřiznává žalobci právo účastnit se správního nebo soudního řízení v postavení účastníka těchto řízení. Naopak Aarhuská úmluva ukládá svým smluvním státům přijmout – během nespecifikovaného období – vnitrostátní právní předpisy, na základě kterých by bylo dotčené veřejnosti umožněno zúčastnit se přezkumu rozhodnutí o činnostech stanovených jejím článkem 6 před soudem nebo jinými orgány veřejné moci. LZ podalo odvolání k Nejvyššímu soudu, který přerušil řízení, jež projednával a položil Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- 1) Lze čl. 9 Aarhuské úmluvy, zejména jeho odst. 3, s přihlédnutím k hlavnímu cíli sledovanému touto mezinárodní smlouvou, tzn., že narušuje klasickou koncepci aktivní legitimace tím, že přiznává postavení účastníka řízení veřejnosti, reps. dotčené veřejnosti, přiznat přímý účinek („self – executing effect“) mezinárodní smlouvy za okolností, kdy Evropská unie ode dne 17.2.2005 přistoupila k této mezinárodní smlouvě, nevydala do dnešního dne předpis Společenství, který by prováděl uvedenou smlouvu do práva Společenství?
- 2) Lze čl. 9 Aarhuské úmluvy, zejména jeho odst. 3, poté co se stal součástí práva Společenství, přiznat přímou použitelnost nebo přímý účinek práva Společenství ve smyslu ustálené judikatury Soudního dvora?
- 3) Bude-li odpověď na otázku 1 nebo 2 kladná, je možné vykládat čl. 9 odst. 3 Aarhuské úmluvy, s přihlédnutím k hlavnímu cíli sledovanému touto mezinárodní smlouvou, tak, že pod pojem „[úkony] orgánů veřejné správy“ je nutné zahrnout i úkon spočívající ve vydání rozhodnutí, tzn. že možnost přístupu veřejnosti k soudnímu řízení v sobě zahrnuje i právo napadnout samotné rozhodnutí správního orgánu, jež je v rozporu s ustanoveními vnitrostátního práva týkajícího se životního prostředí?

Pokud jde o Aarhuskou úmluvu, byla uzavřena dne 25.6.1998 a vstoupila v platnost dne 30.10.2001. Ke dni 22.11.2009 měla Aarhuská úmluva 44 smluvních stran včetně Slovenské republiky (která k této úmlouvě přistoupila dne 5.12.2005) a Evropské unie, která přistoupila dne 17.2.2005.

V preambuli Aarhuské úmluvy se uznává, že každý jedinec má právo žít v prostředí zajišťujícím jeho zdraví a životní pohodu a že má povinnost jako jednotlivec i spolu s ostatními, chránit a zlepšovat životní prostředí ve prospěch současných i budoucích generací. Mají-li občané uplatňovat toto právo a dostat této povinnosti, musí mít přístup k informacím o životním prostředí, musí být oprávněni podílet se na rozhodování týkajícím se životního prostředí a musí mít přístup k právní ochraně v záležitostech životního prostředí.

Z uvedeného rozsudku Soudního dvora pro Evropskou unii vyplynulo, že podstatou prvních dvou otázek předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je zda jednotlivci a zejména sdružení na ochranu životního prostředí, pokud chtějí napadnout rozhodnutí udělující výjimku z takového režimu ochrany životního prostředí, který zavedla směrnice o stanovištích ve prospěch druhu uvedeného v příloze IV. této směrnice, mohou vyvodit svoji aktivní legitimaci z práva Unie, a to zejména s ohledem na ust. čl. 9 odst. 3 Aarhuské úmluvy, na jehož přímý účinek se předkládající soud dotazuje. Uvedeno, že Aarhuská úmluva byla podepsána společenstvím a poté schválena rozhodnutím 205/307. Podle ustálené judikatury jsou tedy ustanovení této úmluvy nyní nedílnou součástí právního řádu. Aarhuská úmluva byla uzavřena Společenstvím a všemi jeho členskými státy na základě sdílené pravomoci, z čehož vyplývá, že Soudní dvůr, kterému byla věc předložena na základě ustanovení Smlouvy o ES zejména čl. 234 ES, má pravomoc vymezit povinnosti, které na sebe vzala Unie, a povinnosti, za které jsou odpovědny jen členské státy a pravomoc vykládat ustanovení Aarhuské úmluvy. Následně je třeba určit, zda v oblasti, na kterou se vztahuje čl. 9 odst. 3 Aarhuské úmluvy, Unie využila svoji pravomoc a přijala ustanovení týkající se plnění povinností vyplývajících z těchto úmluv. V případě, že by tomu tak nebylo, vztahovalo by se na povinnosti, které vyplývají z čl. 9 odst. 3 Aarhuské úmluvy, i nadále vnitrostátní právo členských států? V tomto případě by příslušelo soudům těchto členských států, aby na základě vnitrostátního práva určily, zda se jednotlivci mohou přímo dovolávat norem této mezinárodní smlouvy, které se týkají této oblasti, nebo zda je případně tyto soudy musí použít i bez návrhu. Právo Unie totiž v takovém případě ani neukládá, ani nevylučuje, aby právní řád členského státu přiznal jednotlivcům právo odvolávat se přímo na tuto normu, nebo uložil soudci povinnost uplatnit tuto normu i bez návrhu. Naopak, pokud by byl učiněn závěr, že Unie využila svoji pravomoc a přijala ustanovení v oblasti, které se týká čl. 9 odst. 3 Aarhuské úmluvy, uplatnilo by se právo Unie a příslušelo by Soudnímu dvoru, aby určil, zda ustanovení dotčené mezinárodní smlouvy má přímý účinek. Je proti třeba zkoumat, zda v konkrétní oblasti, na kterou se vztahuje čl. 9 odst. 3 Aarhuské úmluvy, Unie využila svoji pravomoc a přijala ustanovení týkající se plnění povinností vyplývajících z této úmluvy. V této souvislosti je nejprve třeba uvést, že Unie má v oblasti životního prostředí podle čl. 175 ES ve spojení s čl. 174 odst. 2 ES explicitní vnější pravomoci. Kromě toho Soudní dvůr dospěl k závěru, že na konkrétní otázku, která ještě nebyla předmětem právní úpravy Unie, se vztahuje právo Unie, pokud je tato otázka upravena ve smlouvách uzavřených Unii a jejími členskými státy a týká se oblasti, která je již v široké míře upravena právem Unie.

V projednávaném případě se spor ve věci v původním řízení týká otázky, zda sdružení na ochranu životního prostředí může být „účastníkem řízení“ ve správním řízení týkajícím se zejména poskytnutí výjimky z režimu ochrany takových druhů, jako je medvěd hnědý. Tento druh je totiž uveden v příloze IV. bodě a) směrnice o stanovištích, takže podle čl. 12 této

směrnice podléhá systému přísné ochrany, v rámci kterého je možné udělit výjimku jen za podmínek stanovených v čl. 16 této směrnice.

Z toho vyplývá, že na spor v původním řízení se vztahuje právo Unie. Z bodu 43 uvedeného rozsudku pak vyplývá, že Soudní dvůr má pravomoc vykládat ustanovení čl. 9 odst. 3 Aarhuské úmluvy, a zejména vyjádřit se k tomu, zda tato ustanovení mají či nemají přímý účinek.

Bod 44 uvedeného rozsudku uvádí, že v této souvislosti se ustanovení smlouvy uzavřené Unii a jejími členskými státy se třetími státy musí považovat za ustanovení s přímým účinkem, pokud s ohledem na své znění a předmět a povahu této smlouvy obsahuje jasnou a přesnou povinnost, jejíž provedení nebo účinky nejsou podmíněny vydáním žádného pozdějšího aktu.

V bodě 45 pak uvedeno, že je nutno konstatovat, že ustanovení čl. 9 odst. 3 Aarhuské úmluvy neobsahují žádnou jasnou a přesnou povinnost, která by mohla přímo upravovat právní situaci jednotlivců. Vzhledem k tomu, že pouze „osoby z řad veřejnosti, splňující kritéria, pokud jsou nějaká stanovena ve vnitrostátním právu“, mají práva stanovená v uvedeném čl. 9 odst. 3, závisí provedení a účinky tohoto ustanovení na vydání pozdějšího aktu.

V bodě 46 pak uvedeno, že je však nutno uvést, že cílem těchto ustanovení, i když jsou formulována obecně, je zabezpečit účinnou ochranu životního prostředí.

V bodě 47 uvedeno, že v případě neexistence právní úpravy Unie v této oblasti přísluší vnitrostátnímu právnímu řádu každého členského státu, aby upravil procesní podmínky žalob určených k zajištění ochrany práv, která jednotlivcům vyplývají z práva unie, v projednávaném případě, že směrnice o stanovištích, členské státy jsou přitom v každém případě zodpovědné za zajištění účinné ochrany těchto práv.

V bodě 49 uvedeno, že nepřipadá proto v úvahu, aby byl možný vklad ustanovení čl. 9 odst. 3 Aarhuské úmluvy, který by v praxi znemožňoval nebo nadměrně ztěžoval výkon práv přiznaných právem Unie, a nebyla narušena účinná ochrana práva Unie v oblasti životního prostředí.

V bodě 50 pak uvedeno, že z toho vyplývá, že pokud jde o druh chráněný právem Unie a zejména směrnicí o stanovištích, přísluší vnitrostátnímu soudu, aby s cílem zajistit účinnou soudní ochranu v oblasti, na které se vztahuje právo Unie týkající se životního prostředí, vyložil vnitrostátní právo takovým způsobem, který bude v co největším možném rozsahu v souladu s cíly, které jsou stanoveny čl. 9 odst. 3 Aarhuské úmluvy.

Bod 51 uvádí, že je tedy na předkládajícím soudu, aby vyložil procesní právo upravující podmínky, které je nutno splnit pro účely podání správního opravného prostředku nebo žaloby, způsobem, který v co největším možném rozsahu zohlední cíle čl. 9 odst. 3 Aarhuské úmluvy, jakož i cíl účinné soudní ochrany práv poskytnutých právem Unie, aby taková organizace na ochranu životního prostředí, jako je zoskupenie Vlk, mohla soudně napadnout rozhodnutí vydané v rámci správního řízení, které by mohlo být v rozporu s právem Unie v oblasti životního prostředí.

Ze shora uvedených důvodů Soudní dvůr rozhodl takto:

Článek 9 odst. 3 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, která byla jménem Evropského společenství schválena rozhodnutím Rady 205/370/ES ze dne 17.2.2005 nemá v právu Unie přímý účinek. Je nicméně na předkládajícím soudu, aby využil procesní právo upravující podmínky, které je nutno splnit pro účely podání správního opravného prostředku nebo žaloby, způsobem, který v co největším možném rozsahu zohlední cíle čl. 9 odst. 3 této úmluvy, jakož i cíl účinné soudní ochrany práv poskytnutých právem Unie, aby taková organizace na ochranu životního prostředí, jako je zoskupenie VLK, mohlo soudně napadnout rozhodnutí vydané v rámci správního řízení, které by mohlo být v rozporu s právem unie v oblasti životního prostředí.

K jednotlivým žalobním námitkám nyní Krajský soud v Brně uvádí následující.

K námitce, že rozhodnutí žalovaného ze 7.3.2006 bylo vydáno s ohledem na zahájení správního řízení, jež bylo zahájeno před 1. lednem 2006, na základě nesprávně uvedeného ustanovení právního předpisu, a to zákona č. 500/2004 Sb., jež nabyl účinnosti od 1.1.2006, přičemž mělo být použito příslušných ust. zákona č. 71/1967 Sb., správní řád.

Je pravdou, že z rozhodnutí vydané žalovaným 7.3.2006 vyplývá, že jde o odvolání žalobce do rozhodnutí MěÚ P. z 30.12.2005. Bylo rozhodnuto tak, že žalovaný byl příslušný o odvolání rozhodnout jako odvolací orgán příslušný dle § 89 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád a rozhodl tak, že dle § 92 odst. 1 správního řádu odvolání jako nepřípustné zamítl.

Dle ust. § 179 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., řízení, která nebyla pravomocně skončena před účinností tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních předpisů.

Dle § 184 zákona č. 500/2004 Sb., zákon č. 500/2004 Sb., nabyl účinnosti dnem 1.1.2006.

Je tedy pravdivé tvrzení žalobce, že žalovaný při vydání rozhodnutí ze dne 7.3.2006 postupoval nesprávně podle zákona č. 500/2004 Sb., když měl postupovat dle zákona č. 71/1967 Sb., správní řád, účinný do 31.12.2005. Toto by však dle názoru soudu nezpůsobilo nezákonnost rozhodnutí a v tomto směru soud odkazuje na rozsudek NSS ze dne 28.7.2009, č.j. 8Afs 51/2007 – 87, dle něhož:

- 1) Soud ve správním soudnictví vždy v posuzované věci zkoumá, zda právní předpis nebo jeho ustanovení, která byla použita, na věc skutečně dopadají.
- 2) Použití právního předpisu nebo jeho ustanovení, která na věc nedopadají, je důvodem zrušení přezkoumávaného rozhodnutí správního orgánu (rozsudku krajského soudu), mohlo-li mít za následek nesprávné posouzení pro věc rozhodujících skutkových či právních otázek obsažených v námitkách soud nezruší takové rozhodnutí, u něhož je možné bez rozsáhlejšího doplňování řízení dospět k závěru, že i přes užití práva, které na věc nedopadá, by výsledek řízení při užití odpovídajícího práva byl týž.

I když správně v rozhodnutí mělo být uvedeno, že žalovaný rozhodl jako odvolací orgán příslušný podle § 58 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., a odvolání mělo být zamítnuto dle ust. § 59 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., tedy měl být použit jiný právní předpis, a to správní řád – zákon č. 67/1971, výsledek řízení při užití odpovídajícího práva by byl stejný, použití nesprávného zákona by nezpůsobilo nezákonnost rozhodnutí a z těchto důvodů by soud, pokud by se jinak jednalo o rozhodnutí věcně správné, toto nezrušil.

Pokud pak jde o další žalobní námitku, a to námitku zcela zásadní, když žalobce má za to, že žalovaný prvostupňový správní orgán věc nesprávně posoudil v tom, že žalobce není účastníkem kolaudačního řízení ve věci „Farmy pro chov brojlerů“ – dvou hal postavených na pozemcích p. č. 1232, 1236/2, 1237, 271/1, 281/8, 271/2, 271/(GP 350,351 a 349) včetně přípojek na stávající inženýrské sítě v k.ú. M., což není správné, neboť dle § 90 odst. 4 a § 70 zákona č. 114/1992 Sb., který dle žalobce je zákonem speciálním vůči stavebnímu zákonu, žalobce účastníkem kolaudačního řízení je a vyplývá to pak také z Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (dále jen Aarhuská úmluva, jež byla vyhlášena sdělením ministerstva zahraničních věcí pod č. 124/2004 Sb., m.s.).

V tomto směru soud ve věci uvádí následující: Je pravdou, že v předchozích rozhodnutích se Krajský soud v Brně k tomuto nevyjádřil, když zaujal stanovisko, že dle § 78 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), žalobce účastníkem kolaudačního řízení být nemůže, když toto zákonné ustanovení taxativně vyjmenovává, kdo může být účastníkem kolaudačního řízení a žalobce v žádném z postavení, jež vyjmenovává ust. § 78 odst. 1, písm a) až d), není.

Krajský soud v Brně nyní zaujímá stanovisko odlišné a dospěl k závěru, že žalobce účastníkem kolaudačního řízení v daném případě je, a to s ohledem na činnost žalobce, upravenou v jeho Stanovách, v čl. IV. a s ohledem na skutečnosti, kterými v žalobě vysvětluje, proč se účastenství v kolaudačním řízení domáhá, a to s ohledem, jak uvedl, na dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny realizací předmětné stavby.

Podle § 90 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně krajiny a přírody ve znění platném v době, kdy probíhalo kolaudační řízení a bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí žalovaného i správního orgánu I. stupně, **zákon o ochraně přírody a krajiny a předpisy vydané k jeho provedení jsou zvláštními předpisy ve vztahu k předpisům o lesích, vodách, územním plánování a stavebním řádu, o ochraně nerostného bohatství, ochraně zemědělského půdního fondu, myslivosti a rybaření.** Podle § 70 odst. 1 uvedeného zákona ochrana přírody podle tohoto zákona se uskutečňuje za přímé účasti občanů, prostřednictvím jejich občanských sdružení a dobrovolných sborů či aktivů.

Podle § 70 odst. 2 uvedeného zákona, občanské sdružení nebo jeho organizační jednotka, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny (dále jen „občanské sdružení“), je oprávněno, pokud má právní subjektivitu, požadovat u příslušných orgánů státní správy, aby bylo předem informováno o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona. Tato žádost je platná jeden rok ode dne jejího podání, lze jí podávat opakovaně. Musí být věcně a místě specifikována.

Podle § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., občanské sdružení je oprávněno za podmínek a v případech podle odst. 2 účastnit se správního řízení, pokud oznámí svou účast písemně do 8 dnů od zahájení řízení orgánů státní správy, který řízení zahájil; v tomto případě má postavení účastníka řízení (odkaz pod čarou na § 14 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení – správní řád).

Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že **zákon č. 114/1992 Sb., je vůči stavebnímu zákonu zákonem speciálním**, neboť toto přímo definuje ust. § 90 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb.

Dle názoru krajského soudu je zřejmé, že žalobce má nárok na účast v kolaudačním řízení, o němž je hovořeno výše a neboť v řízení by mohly být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny.

Z těchto důvodů soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného čj. JMK 30354/2006 ze 7.3.2006 je rozhodnutím nezákonným a proto dle ust. § 76 odst. 1 písm. c) soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) ho soud zrušil. Dle tohoto zákonného ustanovení soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro podstatné porušení

ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Soud pak uvádí, že dospěl k závěru, že žalobce je účastníkem kolaudačního řízení ve věci týkající se užívání „Farmy pro chor brojlerů“ – dvou hal i dle Aarhuské úmluvy s odkazem na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 8.3.2011 ve věci C – 240/09, který se vyjádřil k předběžným otázkám položeným Nejvyšším soudem Slovenské republiky ve věci Lesoochrannářského seskupení VLK proti Ministerstvu životního prostředí Slovenské republiky.

Krajský soud v Brně uvádí, že i když Soudní dvůr Evropské unie na předběžné otázky odpověděl v jiném případě, než v tomto, jedná se o věc týkající se také ochrany přírody a životního prostředí, tedy o věc obdobnou, na kterou lze dle názoru Krajského soudu v Brně vztáhnout závěry rozsudku ve věci C-240/2009.

Žalobce se domáhá vstupu do kolaudačního řízení, jako účastník tohoto řízení z důvodu hájení zájmů občanů ve věci ochrany přírody, krajiny a životního prostředí, což je jeho hlavní náplní, jak vyplývá ze Stanov uvedeného občanského sdružení.

Tato úmluva vstoupila pro Českou republiku v platnost podle čl. 20 odst. 3 Úmluvy dne 4.října 2004, tedy v době, kdy probíhalo kolaudační řízení týkající se užívání dvou hal na chov brojlerů, byla již v platnosti.

V čl. 6 odst. 1 písm. a) této úmluvy, každá strana bude uplatňovat ustanovení tohoto článku vzhledem k rozhodnutí o tom, zda povolit navrhované činnosti uvedené v příloze I. uvedené úmluvy.

Dle přílohy I. položky 15 písm. a) Aarhuské úmluvy takovouto specifickou činností je i zařízení pro intenzivní chov drůbeže s kapacitou větší než 40 tis. míst pro drůbež, což v řešeném případě je.

S ohledem na závěr rozsudek Soudního dvora Evropské unie C – 240/09, jež provedl výklad čl. 9 odst. 3 Aarhuské úmluvy, je tedy názor žalobce, že je účastníkem kolaudačního řízení týkající se povolení užívání dvou hal pro chov brojlerů v počtu více než 40 000 kusů, správný. Účast žalobce v kolaudačním řízení je namístě vzhledem na zásadní činnost žalobce týkající se ochrany přírody a životního prostředí.

Pokud jde o náklady řízení, žalobce byl úspěšný, vznikly mu náklady zaplacením soudního poplatku z žaloby a kasační stížnosti, celkem 5.000,-Kč a dále pak náklady právního zastoupení advokátem za 3 úkony právní pomoci (příprava a převzetí věci, 2x sepsání kasační

stížnosti) po 2.100,-Kč, podle § 9 odst. 3 písm. f) a § 7 vyhl. č. 177/1996 Sb., dále pak 3x náhrada hotových výdajů po 300,-Kč za jeden úkon právní služby, celkem 12.200,-Kč. Dle § 60 odst. 1 s.ř.s. má povinnost žalovaný tyto náklady žalobci zaplatit.

P o u č e n í : Tento rozsudek nabývá právní moci dnem doručení. Lze proti němu podat kasační stížnost do dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu, prostřednictvím Krajského soudu v Brně, ve dvojím vyhotovení. Stěžovatel musí být zastoupen advokátem. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 a 106 odst. 2 s.ř.s.).

V Brně dne 14. prosince 2011

Mgr. Milan Procházka, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Marie Šeregelyová